

Analiza rezultata ankete o djevojkama i STEM zanimanjima

U sklopu aktivnosti vezanih uz projekte „Žene u tech industriji” i „STREAM IT program za razvoj talenata - Girls in STEAM” učenice 3. i 4. razreda tehničkih zanimanja područja strojarstva Lana Lukinec, Leona Prahčić, Nika Novak, Simona Kolarić, Leona Marie Braniša i Lana Herceg-Žutki pod mentorstvom profesorice Ane Marketin-Sedlar, provele su anketu. Anketom su ispitale stavove o rodnim stereotipima, otkrile odgovore o jednakim mogućnostima djevojaka i mladića te ispitale koji čimbenici mogu utjecati na veći interes djevojaka za STEM područje. U anketi je sudjelovao 41 ispitanik 3. i 4. razreda tehničkih zanimanja područja strojarstva.

Rezultati pokazuju da učenici u velikoj mjeri prepoznaju postojanje stereotipa u društvu kada je riječ o izboru zanimanja. Na pitanje smatraju li da društvo još uvijek dijeli zanimanja na „muška” i „ženska”, čak 23 ispitanika, odnosno 56,1 %, odgovorilo je djelomično, dok je 17 ispitanika, odnosno 41,5 %, odgovorilo da. Samo 1 ispitanik, odnosno 2,4 %, smatra da takva podjela ne postoji. Ovi podaci jasno pokazuju da velika većina učenika prepoznaje kako tradicionalne društvene predodžbe još uvijek utječu na percepciju zanimanja.

Sličan se zaključak može uočiti i kod pitanja povezuju li se tehnička i IT zanimanja češće s muškarcima nego sa ženama. 21 ispitanik, odnosno 51,2 %, odgovorio je da, dok je 14 ispitanika, odnosno 34,1 %, odgovorilo djelomično. Samo 6 ispitanika, odnosno 14,6 %, smatra da se tehnička i IT zanimanja ne povezuju češće s muškarcima. To potvrđuje da je stereotip o tehničkim zanimanjima kao „muškim” zanimanjima još uvijek prisutan među mladima.

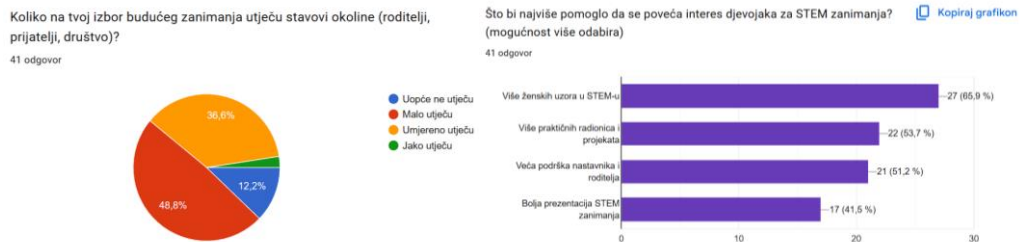
Pozitivno je što većina učenika smatra da djevojke imaju jednake mogućnosti kao mladići u odabiru STEM zanimanja. Na to pitanje 24 ispitanika, odnosno 58,5 %, odgovorilo je da, dok je 16 ispitanika, odnosno 39 %, odgovorilo djelomično. Samo 1 ispitanik, odnosno 2,4 %, smatra da djevojke nemaju jednake mogućnosti. Ipak, visok udio odgovora „djelomično” pokazuje da učenici prepoznaju kako formalne mogućnosti postoje, ali da u praksi još uvijek mogu postojati prepreke, poput stereotipa, nedostatka podrške ili manjka ženskih uzora.

Kod pitanja o jednakim mogućnostima zapošljavanja u STEM zanimanjima rezultati su nešto oprezniji. 17 ispitanika, odnosno 41,5 %, smatra da djevojke imaju jednake mogućnosti zapošljavanja kao mladići, dok je najveći broj ispitanika, njih 22 ili 53,7 %, odgovorio djelomično. 2 ispitanika, odnosno 4,9 %, smatraju da djevojke nemaju jednake mogućnosti.

Ovi rezultati pokazuju da učenici razlikuju mogućnost odabira obrazovanja od kasnijeg položaja na tržištu rada te prepoznaju da se izazovi mogu nastaviti i nakon školovanja.

Anketa je ispitala i koliko na izbor budućeg zanimanja utječu stavovi okoline, primjerice roditelja, prijatelja i društva. Najveći broj ispitanika, njih 20, odnosno 48,8 %, smatra da okolina malo utječe na njihov izbor. 15 ispitanika, odnosno 36,6 %, navodi da okolina umjereno utječe, dok 5 ispitanika, odnosno 12,2 %, smatra da okolina uopće ne utječe. Samo 1 ispitanik, odnosno 2,4 %, navodi da okolina jako utječe. Iako učenici većinom ne smatraju da je utjecaj okoline presudan, rezultati ipak pokazuju da roditelji, prijatelji i društvo imaju određenu ulogu u oblikovanju profesionalnih odluka mladih.

Posebno su zanimljivi odgovori na pitanje što bi najviše pomoglo da se poveća interes djevojaka za STEM zanimanja. Budući da je bilo moguće odabrati više odgovora, rezultati pokazuju nekoliko važnih smjerova djelovanja. Najviše učenika, njih 27, odnosno 65,9 %, smatra da bi pomoglo više ženskih uzora u STEM-u. 22 ispitanika, odnosno 53,7 %, istaknula su važnost više praktičnih radionica i projekata, dok 21 ispitanik, odnosno 51,2 %, smatra da je važna veća podrška nastavnika i roditelja. 17 ispitanika, odnosno 41,5 %, navelo je da bi pomogla bolja prezentacija STEM zanimanja.

Ovi rezultati jasno pokazuju da učenici prepoznaju važnost vidljivosti uspješnih žena u tehničkim i tehnološkim područjima. Također naglašavaju potrebu za praktičnim učenjem, projektnim zadacima, mentorstvom i boljim informiranjem učenika o mogućnostima koje STEM zanimanja nude.

Zaključno, rezultati ankete potvrđuju da među mladima postoji svijest o rodnim stereotipima u izboru zanimanja, ali i spremnost na promjene. Iako većina učenika smatra da djevojke imaju mogućnosti za ulazak u STEM područje, odgovori pokazuju da je i dalje potrebno raditi na rušenju stereotipa, jačanju samopouzdanja djevojaka, stvaranju pozitivnih uzora te povezivanju nastave s konkretnim primjerima iz prakse. Upravo kroz školske projekte, radionice, suradnju s lokalnom zajednicom i promociju žena u tehnologiji moguće je potaknuti veći interes djevojaka za tehnička, inženjerska i informatička zanimanja.

Autor: Ana Marketin-Sedlar, nastavnica strojarske skupine predmeta, prof. savjetnik